

BOEKBESPREKING

Atlas und Grundriss der Meszbildungen der Kiefer und Zähne, von Privatdozent *Dr. Emil Herbst* und Professor *Dr. Max Apfelstaedt*. *Lehmann's* medizinische Handatlassen. München 1928 (*Prijs 20 Mark*).

Aan de uitgave van den een en veertigsten band van *Lehmann's* geneeskundige handatlassen ligt — gelijk schrijvers zelve in hun voorwoord opmerken — de gedachte ten grondslag „die Teratologie und die Zahnheilkunde hineinzutragen” teneinde aldus „in gemeinsamer Arbeit die Meszbildungen der Kiefer und Zähne möglichst umfassend, doch so kurz wie möglich als Medizinischen Atlas herauszugeben.”

Nu moge men met de schrijvers van inzicht verschillen omtrent de wenschelijkheid daarvan, bij de beoordeeling van hun werk dient ontegenzeggelijk voor alles de vraag gesteld, of schrijvers er inderdaad in geslaagd zijn, den lezer een juist inzicht te verschaffen in de beteekenis, welke de teratologie ook op dit speciale gebied toekomt.

Kunnen wij deze vraag bevestigend beantwoorden, voorzover het de door *Herbst* beschreven „Meszbildungen der Kiefer” betreft — ten aanzien van het aandeel, dat *Apfelstaedt* in de totstandkoming van dezen atlas op zich genomen heeft, kunnen wij slechts constateeren, dat hij ten eenenmale tekortgeschoten is. Nu zijn de gebitsproblemen stellig uiterst ingewikkeld en de zienswijzen der verschillende onderzoekers loopen ongetwijfeld zeer uiteen. Doch zelden hebben wij — het zij met leedwezen vastgesteld — in de Duitische literatuur met zoo groot gemak en op zoo losse gronden hypothesen zien opbouwen als deze schrijver het doet! En hoe verder wij zijn boek doorwerkten, des te moeilijker viel het ons, ons te onttrekken aan de gedachte, dat schrijver zijn onderwerp in geenen deele beheerscht. Erger nog: wij gelooven, dat hij de literatuur niet eens kent — met uitzondering dan van een aantal casuïstische bijdragen van den allerlaatsten tijd, wier vermelding wij trouwens volstrekt niet altijd zoo heel noodzakelijk konden vinden!

Blijft over de beschrijving van een aantal inderdaad zeer

zeldzame vormafwijkingen, waarvan wij met belangstelling kennis namen, doch waarmede de uitgave van dezen typographisch keurig verzorgden atlas in geen en deele gemotiveerd kan worden.

TH. E. DE JONGE-COHEN.

Professor *Dr. Heinrich Fabian*, Spezielle Anatomie des Gebisses. Verlag von *Dr. Werner Klinkhardt* — Leipzig, 1928.

Bij de verschijning van dit boek — zoo kort na dat van *Sicher-Tandler* en *Mühlreiter* — is men onwillekeurig geneigd, naar de motieven te vragen, welke aan de bewerking ervan ten grondslag liggen.

De beantwoording dezer vraag ligt voor de hand: schrijvers werk toch verscheen als twaalfde in den reeks van „*Dr. Werner Klinkhardt's* Kolleghefte” en richt zich derhalve in de eerste plaats tot de studeerenden. En deze zullen de nauwkeurige beschrijving — duidelijk en beknopt — evenzeer op prijs weten te stellen, als de overzichtelijke indeeling van den text, welke in slechts 132 pagina's, met wit doorschoten, de eigenlijke gebitsanatomie bovendien nog van eene vergelijkend-anatomische inleiding vergezeld doet gaan en met een korte samenvatting van de beteekenis der anatomische verhoudingen voor de kauwfunctie besluit.

Toch gelooven wij, dat schrijvers werk ook in ruimeren kring de aandacht zal trekken: immers, het draagt terdege een subjectief karakter, hetgeen wij in dezen samenhang daarom als een voordeel beschouwen, wijl schrijver op meer dan een plaats de gelegenheid benut heeft, ook de resultaten van eigen onderzoek in zijn werk een plaats in te ruimen; als zoodanig vermelden wij in het bijzonder het hoofdstuk over „Wortelversmeltingen bij boven- en ondermolaren” en het hoofdstuk over „Overtollige knobbels, tandjes en worteltjes”.

Wel vragen wij ons af, of het — gezien het bijzondere karakter van dit boek —, vooral in het laatste hoofdstuk niet juist geweest ware, zich eenvoudig te bepalen tot bloote vermelding der door de verschillende onderzoekers gedane waarnemingen; eveneens zouden wij op een aantal onnauwkeurigheden in tekst en afbeeldingen kunnen wijzen.

Doch afgezien van deze en andere tekortkomingen — die trouwens aan de waarde van schrijvers werk niets afdoen —, zijn wij zoodanig overtuigd van zijn succes, dat een nieuwe uitgave ter zijner tijd stellig niet op zich zal laten wachten!

TH. E. DE JONGE-COHEN.